

Jak jest kontrolowana jakość materiału siewnego?

Kwalifikowany materiał siewny to taki materiał, który przeszedł pozytywnie ocenę przeprowadzaną według zasad określonych w obowiązujących przepisach: ocenę polową oraz ocenę laboratoryjną i został zaopatrzony w urzędową etykietę nasienną. Cały proces jest nadzorowany i kontrolowany przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN).

Ocena polowa (lustracje plantacji) są prowadzone przez urzędowych bądź akredytowanych kwalifikatorów. Jeżeli plantacja spełnia wymagania, kwalifikator wystawia świadectwo oceny polowej materiału siewnego.

Po zbiorze nasion i procesie czyszczenia surowca, próbobiorca pobiera próby nasion z przygotowanych i oznaczonych partii, które są przekazywane do badań w Laboratorium Oceny Nasion/Pracowni Oceny Nasion Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa (WIORiN), bądź do akredytowanego laboratorium przedsiębiorcy. Jeżeli próba uzyska wynik zgodny z wymaganiami wystawiane jest świadectwo oceny laboratoryjnej materiału siewnego.

Przed wprowadzeniem do obrotu materiału siewnego przedsiębiorca musi opakowanie zaopatrzyć w urzędowe etykiety lub etykiety przedsiębiorcy. Etykiety urzędowe drukowane są na wniosek przedsiębiorcy przez właściwy WIORiN lub przez przedsiębiorcę posiadającego uprawnienia do wypełniania etykiet wydane przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Praca akredytowanych laboratoriów jak również próbobiorców, kwalifikatorów oraz wypełnianie etykiet jest ściśle kontrolowana przez PIORiN. Wszyscy próbobiorcy, kwalifikatorzy i analitycy nasienni, zarówno urzędowi jak i akredytowani przechodzą szkolenie podstawowe oraz okresowe szkolenia doskonalące zgodnie z obowiązującymi przepisami, zapewniające profesjonalną ocenę na terenie całego kraju.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, materiał siewny w obrocie musi znajdować się w zamkniętych opakowaniach zaopatrzonych w urzędowe etykiety lub etykiety przedsiębiorcy. Dla roślin zbożowych, pastewnych, oleistych materiał siewny zaopatruje się w etykiety:

- białe z fioletowym paskiem lub białe, materiał siewny kategorii elitarny;
- niebieskie lub czerwone, materiał siewny kategorii kwalifikowany (C1,C2).

Urzędowa etykieta gwarantuje, że materiał siewny był oceniany urzędowo lub pod urzędowym nadzorem, tzn., że w trakcie jego wytwarzania były przeprowadzone urzędowe lustracje plantacji nasiennych, sprawdzające czy zostały zachowane warunki określone w przepisach oraz jak również, że nasiona spełniają wymagania jakościowe takie jak zdolność kiełkowania, czystość, obecność obcych gatunków.

Na etykiecie znajdują się informacje identyfikujące materiał siewny, tj. nazwa gatunku, odmiany, stopień kwalifikacji, nr partii materiału siewnego, data zamknięcia opakowania, nazwa przedsiębiorcy, jego numer z ewidencji przedsiębiorców, masa materiału siewnego w opakowaniu, informacja że materiał siewny spełnia wymagania unijne (jakość WE), a w przypadku etykiet urzędowych dodatkowo oznaczenia kraju produkcji oraz urzędu dokonującego oceny.

Rolnik po wysianiu materiału siewnego winien zachować etykiety, gdyż w przypadku reklamacji stanowią one dowód potwierdzający wysiew materiału siewnego z określonej partii.

Przy zakupie materiału siewnego brak etykiety urzędowej (zboża, rośliny oleiste, pastewne) lub etykiety przedsiębiorcy (rośliny pastewne, opakowania tzw. małe) na opakowaniu świadczy o nielegalnym pochodzeniu nasion – nie jest to materiał siewny urzędowo oceniony lub pod urzędowym nadzorem.